

**BASKETBALL
NEDERLAND**

NEDERLANDSE BASKETBALL BOND

OPLEIDINGSPLAN BS3

VERSIE 2020-05

INHOUD

1.	Algemene informatie	3
2.	Organisatie door de NBB	4
3.	Organisatie door een vereniging	4
4.	Financiën.....	5
5.	Praktijkwedstrijden	6
6.	Toetsprotocol	6
Bijlage I	Praktijktoetsformulier BS3	8
Bijlage II	Uitwerking criteria Praktijktoestformulier BS3	9
Bijlage III	Kwalificatieprofiel BS3	10

INLEIDING

In dit opleidingsplan voor de opleiding Basketball Scheidsrechter 3 (BS3) staat beschreven hoe een opleiding voor BS3-scheidsrechters kan worden georganiseerd. Dat gebeurt door een afdeling, of door een vereniging.

Het doel van de BS-3 is om de deelnemers voor te bereiden op het fluiten van aangewezen wedstrijden op afdelingsniveau en in de Tweede Divisies. Hierbij is veel aandacht voor praktijk: zowel door het fluiten van wedstrijden op het toekomstige niveau als door het maken van praktijkopdrachten in het portfolio-gedeelte.

In een BS3-opleiding worden de volgende thema's besproken:

- > Spelregels: een verdieping op de spelregels
- > Arbitrage: posities en signalen van scheidsrechters
- > Leiderschap: omgaan met spelers, coaches en publiek
- > Basketballinzicht: het begrijpen van het spelletje

De BS3 is opgezet met veel interactie tussen deelnemers. Naast de vier workshops fluiten alle deelnemers tijdens hun opleidingstraject twee wedstrijden op hun toekomstige niveau.

Dit opleidingsplan neemt je mee in de organisatie van een BS3-opleiding. Bij vragen kan je contact opnemen met Brenda James (NBB) via brenda.james@basketball.nl Wij wensen je heel veel plezier bij het organiseren van deze opleiding!

1. ALGEMENE INFORMATIE

DEELNAME-EISEN

Voor deelnemers aan de BS3 zijn er drie toelatingseisen:

- > Deelnemers zijn lid van de NBB
- > Deelnemers zijn minimaal 16 jaar oud
- > Deelnemers hebben een BS2- of F-diploma

VRIJSTELLING

Deelnemers met een trainerslicentie (**BT3** of hoger), hebben vrijstelling voor de workshop en praktijkopdracht Basketballinzicht.

KWALIFICATIESTRUCTUUR SPORT

De opleiding Basketball Scheidsrechter 3 (BS3) is gebaseerd op de Kwalificatiestructuur Arbitrage van de NBB. Die Kwalificatiestructuur is afgeleid van de Kwalificatiestructuur Sport van NOC*NSF, die per opleidingsniveau (1 t/m 5) het doel, het eindniveau, de kerntaken en de benodigde competenties beschrijft.

Vanuit de KSS heeft een BS3 twee kerntaken:

1. Het leiden van wedstrijden;
2. Het begeleiden van de ontwikkeling van collega-scheidsrechters.

Het leiden van wedstrijden wordt uitgesplitst in zes onderdelen:

1. Bereidt zich voor op de wedstrijden
2. Past de spelregels toe
3. Begeleidt wedstrijden
4. Gaat om met coaches en sporters
5. Werkt samen met collega officials
6. Handelt formaliteiten af

TIJDSINVESTERING

Het opleidingstraject van de BS3 bestaat uit:

- > Vier workshops (4 x 2,5 uur)
 - Basketballinzicht
 - Spelregelkennis
 - Arbitrage & begeleiding
 - Leiderschap & Sportiviteit
- > Drie praktijkopdrachten; uitvoeren door te kijken bij een wedstrijd
- > Een praktijkopdracht; Begeleiden scheidsrechter bij eigen vereniging
- > Twee wedstrijden fluiten, + twee Praktijkopdrachten: reflectie op gefloten wedstrijden
- > Een praktijkexamen met voor- en nabespreking
- > Zelfstudie spelregelkennis

In totaal kost de BS3-opleiding je ongeveer 30 uur. In principe duurt het opleidingstraject een half seizoen.

LESMATERIAAL

Er is via de NBB-site lesmateriaal beschikbaar dat gebruikt kan worden bij de organisatie van een BS3-traject:

- > Het officiële Spelregelboekje
- > Het officiële Arbitragetechniekboekje voor 2-men-officiating
- > De officiële FIBA-interpretaties
- > Presentatie Leiderschap en Sportiviteit

LESRUIMTEN

De workshops worden gegeven in verschillende ruimten:

- > Workshop 1 Basketballinzicht: sportzaal
- > Workshop 2 Spelregelkennis: lesruimte
- > Workshop 3 Arbitrage & Begeleiding: sportzaal
- > Workshop 4 Leiderschap & Sportiviteit en toets: lesruimte

2. ORGANISATIE DOOR DE NBB

De intentie is om in iedere afdeling ieder half seizoen (september en januari) een BS3 te starten. Dit is mede afhankelijk van het aantal geïnteresseerden op een bepaald moment. Eventueel kunnen verschillende afdelingen gezamenlijk een opleidingstraject starten.

OPGEVEN DEELNEMERS

Geïnteresseerde deelnemers kunnen zich opgeven via de website van de NBB. De NBB – of de betrokken afdeling – benadert de deelnemers op het moment dat de opleiding gaat starten.

TAKEN NBB

De NBB heeft de volgende taken:

- > Organiseren van de locaties
- > Aanstellen van de experts voor de workshops
- > Verzorgen van de financiële afhandeling
- > Inplannen van de oefenwedstrijden
- > Inplannen van praktijkexamens
- > Verzorgen van diploma's

EXPERTS

De NBB stelt de experts aan, en gebruikt daarvoor haar eigen netwerk.

3. ORGANISATIE DOOR EEN VERENIGING

Een vereniging kan ook zelf een BS3-opleiding organiseren. Daarbij mag de vereniging zelf ook deelnemers van andere verenigingen uitnodigen. De organisatie van een BS3-opleiding gaat altijd in overleg met de NBB.

OPGEVEN DEELNEMERS

De deelnemers geven zich op bij de organiserende vereniging, die de gegevens van de deelnemers aanlevert aan de NBB d.m.v. een deelnemerslijst (te downloaden via de site van de NBB). De NBB kan de vereniging vragen om andere geïnteresseerden toe te laten.

TAKEN ORGANISERENDE VERENIGING

- > Organiseren van de locaties
- > Aanstellen van een contactpersoon; eerste aanspreekpunt voor deelnemers en de NBB
- > Aanstellen van de experts voor de workshops
- > Verzorgen van de financiële afhandeling
- > Mailen van de complete portfolio's naar de NBB

TAKEN NBB

De NBB heeft de volgende taken:

- > Inplannen van de oefenwedstrijden
- > Inplannen van praktijkexamens
- > Verzorgen van diploma's

EXPERTS

De vereniging is verantwoordelijk voor het regelen van de experts. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- > De experts hebben minimaal een BS4-licentie (of BT3 voor basketball-inzicht)
- > De experts zijn bij voorkeur actief landelijk scheidsrechter

Alle in te zetten experts worden vooraf goedgekeurd door de NBB.

4. FINANCIËN

Voor het organiseren van de BS3 zijn er twee mogelijkheden. Deze twee mogelijkheden hebben andere gevolgen voor de kosten van de opleiding.

ORGANISATIE DOOR (EEN AFDELING VAN) DE NBB

Voor een opleiding die door de NBB wordt georganiseerd, gelden de volgende financiële uitgangspunten:

- > Deelnemers zijn hun inschrijfgeld verschuldigd aan de NBB. Uitgangspunt is dat de opleiding kostendekkend is. Daarbij gaan we uit van bijgaande voorbeeldbegroting, die uitkomt op een minimum van 12 deelnemers. Wanneer er posten wegvallen, zijn er mogelijk minder deelnemers nodig.
- > De NBB regelt de zalen en de experts
- > De NBB betaalt vergoedingen voor de zalen en de experts

ORGANISATIE DOOR EEN VERENIGING

Voor een opleiding die vanuit een vereniging wordt georganiseerd, gelden de volgende financiële uitgangspunten:

- > Deelnemers zijn hun inschrijfgeld verschuldigd aan de vereniging. De vereniging bepaalt het minimum aantal deelnemers.
- > De vereniging regelt zelf de zalen.
- > De vereniging regelt zelf de experts, maar kan de NBB om ondersteuning vragen.
- > De vereniging betaalt de vergoedingen aan de experts.

De praktijkexamens worden afgenomen door de NBB. De vereniging is de NBB per praktijkexamen €50,- verschuldigd.

VOORBEELDBEGROTING BS-3-TRAJECT

Aantal deelnemers	15
Deelnamebedrag	€ 150,00
Uurtarief expert	€ 23,00
Inkomsten	
Inschrijfgelden deelnemers	€ 1.800,00
Uitgaven	
Cursusleider vergoeding	€ 75,00
Expert workshop 1 (2,5 uur)	€ 57,50
Expert workshop 2 (2,5 uur)	€ 57,50
Expert workshop 3 (2,5 uur)	€ 57,50
Expert workshop 4 (2,5 uur)	€ 57,50
Reiskosten experts	€ 76,00
<i>gemiddeld per workshop €20,-</i>	
Portfoliobeoordeling	€ 276,00
<i>per deelnemer per workshop 15 min. totaal per deelnemer 1 uur</i>	
Praktijkbeoordeling	€ 552,00
Reiskosten beoordeling	€ 228,00
<i>gemiddeld per reis €20,-</i>	
Zaalhuur workshop 1 (praktijk)	€ 62,50
Zaalhuur workshop 2 (theorie)	€ 100,00
Zaalhuur workshop 3 (praktijk)	€ 62,50
Zaalhuur workshop 4 (theorie)	€ 100,00
<i>bij de opleidings is geen catering inbegrepen</i>	
Kosten diploma's + toezenden	€ 30,0
TOTAAL KOSTEN	€ 1.792,00

5. PRAKTIJKWEDSTRIJDEN

Een belangrijk onderdeel van de BS3-opleiding zijn twee praktijkwedstrijden. Deze wedstrijden vinden plaats in door de afdeling aangeschreven klassen:

- > Mannen Eerste Klasse
- > Tweede Divisies: jeugd (vanaf U14) of Vrouwen

De deelnemers worden voor deze wedstrijden ingepland door de afdelingsplanner. De deelnemers stemmen hun beschikbaarheid af met deze afdelingsplanner. Om dit soepel te laten verlopen is het belangrijk om voor start van de opleiding met de afdelingsplanner in overleg te gaan over de mogelijkheden.

6. TOETSPROTOCOL

De toetsing van de BS3 bestaat uit twee onderdelen:

- > Portfolio, met alle onderdelen akkoord / geslaagd;
- > Praktijktoets (PvB)

BEOORDELING PORTFOLIO

Het portfolio is een Word document met inhoudsopgave en bevat de zes praktijkopdrachten (A t/m F) en een bewijs van het slagen voor het Spelregelexamen. De praktijkopdrachten moeten akkoord zijn bevonden door de workshop expert! De akkoordverklaring wordt aan het portfolio toegevoegd. Als het portfolio compleet is, is het mogelijk om een praktijkexamen aan te vragen.

PRAKTIJKEXAMEN

Het examen vindt plaats op een van onderstaande wedstrijden:

- > Een competitiewedstrijd in een van de volgende klassen:
 - > Mannen Eerste Klasse
 - > Tweede Divisies: jeugd (vanaf U14) of Vrouwen
- > Een toernooi waarbij de scheidsrechters door de NBB zijn aangesteld, zoals een Bekertoernooi of een Talentendag

PvB-BEOORDELAAR

De PvB-beoordelaar is een betrokkene die hiervoor gecertificeerd is. Deze PvB-beoordelaar wordt aangesteld door de NBB. Wanneer een vereniging zelf een opleiding organiseert, en zelf de PvB-beoordelaar wil regelen, kan dit alleen in overleg met de NBB. Een PvB-beoordelaar is altijd vanaf de kant van het veld aan het kijken, en kan niet de collega-scheidsrechter zijn.

AANWEZIG BIJ VOOR- EN NABESPREKING

De PvB-beoordelaar bespreekt de wedstrijd voor met de kandidaat. Hij bespreekt de opzet van het PvB en stelt de kandidaat op zijn gemak. De PvB-beoordelaar kan onderdelen benoemen, die hij zelf belangrijk vindt.

Na de wedstrijd vindt een reflectie-interview plaats. De PvB-beoordelaar kan vragen stellen over onderdelen die in de wedstrijd niet zijn voorgekomen. Wanneer alle onderdelen besproken zijn, geeft de beoordelaar een advies, dat naar de toetsingscommissie gaat. Nadat de PvB is afgesloten, kan de PvB-beoordelaar eventueel nog tips geven waaraan je kunt werken. De officiële uitslag ontvang je via de NBB.

BEOORDELING

De PvB-beoordelaar baseert zijn oordeel op de vijftien onderdelen op het toetsformulier.

HERKANSING

Wanneer een kandidaat niet geslaagd is, is éénmalige herkansing mogelijk. Deze herkansing kost €50,-. Bij het niet slagen voor deze herkansing, dient de kandidaat het BS3-traject opnieuw te volgen.

AFHANDELING

De PvB-beoordelaar levert het praktijktoetsformulier in bij de NBB. De NBB verzorgt de registratie van het diploma in Sportlink en het versturen van het diploma.

BIJLAGE I PRAKTIJKTOETSFORMULIER BS3

Wanneer alle vijftien onderdelen **Voldaan** zijn, ben je geslaagd.

De criteria voor het slagen staan in de deelnemershandleiding benoemd.

Deelnemer:		Examinator:	
Vereniging:		Wedstrijd:	
Lidnummer:		Datum & tijd:	

Vorbereiding 1) Voorgescreven uitrusting 2) Overlegt met teambegeleiders Fluiten 3) Past de spelregels toe 4) Onderbreekt de wedstrijd 5) Gebruikt signalen	6) Bestraft wangedrag Begeleiding wedstrijd 7) Kiest goede positie 8) Houdt controle over wedstrijd 9) Grijpt in op juiste momenten Omgang met spelers/coaches 10) Verplaatst zich in spelers	11) Gaat correct om met anderen 12) Stimuleert respectvol gedrag Samenwerking 13) Houdt zich aan afspraken 14) Ondersteunt collega 15) Evalueert met collega
---	---	--

Per onderdeel invullen:

Voldaan / Niet voldaan

Geef toelichting Wat heb je waargenomen?
 Wat ging er goed? Wat kon er beter?

Vorbereiding 1) Voorgescreven uitrusting 2) Overlegt met teambegeleiders	
---	--

Fluiten 3) Past de spelregels toe 4) Onderbreekt de wedstrijd 5) Gebruikt signalen 6) Bestraft wangedrag	
---	--

Begeleiding wedstrijd 7) Kiest goede positie 8) Houdt controle over wedstrijd 9) Grijpt in op juiste momenten	
---	--

Omgang met spelers/coaches 10) Verplaatst zich in spelers 11) Gaat correct om met anderen 12) Stimuleert respectvol gedrag	
--	--

Samenwerking 13) Houdt zich aan afspraken 14) Ondersteunt collega 15) Evalueert met collega	
---	--

Alles voldaan en geslaagd? (Ja / Nee)

Examinator

Cursist

--	--	--

BIJLAGE II UITWERKING CRITERIA PRAKTIJKTOESTFORMULIER BS3

	Te beoordelen onderdeel	Wat willen we zien?	Code uit KSS*
	Vorbereiding		
1	Voorgeschreven uitrusting	Een scherp klinkende fluit Een (verplicht voorgeschreven) grijs (oranje) shirt. Lange zwarte broek, zwarte schoenen, zwarte fluit en koord. Gewenst: zwart trainingsjack	3.1.1.3 en 3.1.1.4
2	Overlegt met teambegeleiders	Stelt zich, na betreden van het veld, voor aan de (playing)coaches van beide teams. Voert een captains meeting uit, voorafgaand aan de wedstrijd.	3.1.1.6
	Fluiten		
3	Past de spelregels toe	Laat de wedstrijd doorgaan waar mogelijk, en grijpt in volgens de basisspelregels, indien nodig.	3.1.2.2
4	Onderbreekt de wedstrijd	Fluit helder/luid bij overtredingen of fouten of andere situaties die daar om vragen. Toont met juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende fout of overtreding te weten.	3.1.2.3
5	Gebruikt signalen	Past de correcte signalen toe.	3.1.2.4
6	Bestraft wangedrag	Geeft op de juiste momenten U,T en D-fouten.	3.1.2.6
	Begeleiding wedstrijd		
7	Kiest goede positie	Beweegt op juiste wijze als leidende en volgende scheidsrechter.	3.1.3.1
8	Houdt controle over wedstrijd	De scheidsrechter handelt preventief en communiceert op correcte wijze met spelers/coaches/ juryleden.	3.1.3.6
9	Grijpt in op juiste momenten	Fluit situaties af en bestraft spelers en coaches om de wedstrijd in de hand te houden.	3.1.3.7
	Omgang met spelers/coaches		
10	Verplaatst zich in spelers	Heeft een enthousiaste en betrokken uitstraling en helpt spelers het spel snel te laten hervatten.	3.1.4.1
11	Gaat correct om met anderen	Communiceert respectvol met spelers en coaches om een positieve sportomgeving te realiseren. Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, schreeuwt niet en is beleefd naar de deelnemers.	3.1.4.3
12	Stimuleert respectvol gedrag	Spreekt spelers en begeleiders aan op ongewenst gedrag. Geeft consequenties aan van niet vertonen van gewenst gedrag. Neemt maatregelen bij ongewenst gedrag publiek: schakelt aanvoerder/coach in.	3.1.4.5
	Samenwerking		
13	Houdt zich aan afspraken	Maakt voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met collega scheidsrechter en stemt het houden aan deze afspraken met collega af.	3.1.5.1
14	Ondersteunt collega	Helpt collega wanneer deze hulp nodig heeft, bijvoorbeeld bij het niet goed kunnen beoordelen van een situatie.	3.1.5.5
15	Evalueert met collega	Houdt een post-game bespreking met collega en bespreekt hierin verbeterpunten voor beide scheidsrechters en eventueel specifieke situaties.	3.1.5.6

Noot: de nummers verwijzen naar de competentiematrix BS-3, zoals in Bijlage 3 opgenomen.

BIJLAGE III KWALIFICATIEPROFIEL BS3

Dit is een totaaloverzicht van de eindtermen volgens de Kwalificatiestructuur Sport, die in de toelichting specifiek is gemaakt voor de opleiding Basketball Scheidsrechter 3. Vijftien competenties, die getoetst worden in het praktijkexamen, zijn in onderstaande tabel aangekruist.

Kerntaak 3.1 Leiden van wedstrijden		Toelichting
3.1.1 Bereidt zich voor op de wedstrijden		
3.1.1.1	Houdt zich op de hoogte van wijzigingen in regels en reglementen	<i>Bestudeert de berichten vanuit afdeling over gewijzigde spelregels. Voldoet aan de normen van de verplichte spelregeltesten.</i>
3.1.1.2	Is op tijd aanwezig	<i>Is minimaal 45 minuten voor aanvang van de wedstrijd in de hal. Is 20 minuten voor aanvang van de wedstrijd, omgekleed, op het veld</i>
3.1.1.3	Zorgt voor scheidsrechtersattributen	<i>Een scherp klinkende fluit.</i>
3.1.1.4	Draagt voorgeschreven schoeisel en kleding	<i>Een (verplicht voorgeschreven) grijs (oranje) shirt. Lange zwarte broek, zwarte schoenen, zwarte fluit en koord. Gewenst: zwart trainingsjack</i>
3.1.1.5	Controleert wedstrijdgeving en -materialen	<i>Controleert ingevulde wedstrijdformulier (spelerskaarten/ coachlicenties), tijdwaarneming en eventueel aanwezig scorebord, juryattributen met signalen, controleert de plaatsing van de baskets en ringhoogte. Opstelling spelersbanken en jurytafel. En controleert tevens op en rond het speelveld op veiligheid.</i>
3.1.1.6	Overlegt met begeleiders van de teams	<i>Stelt zich, na betreden van het veld, voor aan de (playing)coaches van beide teams. Voert een captains meeting uit, voorafgaand aan de wedstrijd.</i>
3.1.1.7	Gaat correct om met alle betrokkenen.	<i>Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, is beleefd, schreeuwt niet. Initieert een line-up.</i>
3.1.1.8	Zorgt voor toereikende lichamelijke gesteldheid (conditie, zicht)	<i>Behaalt de voorgeschreven conditietest.</i>
3.1.1.9	Introduceert zichzelf bij de wedstrijdorganisatie.	<i>Meldt zich bij de organiserende vereniging c.q. zaalwacht.</i>
3.1.1.10	Oriënteert zich op de wedstrijd	<i>Bespreekt in de pre-game bespreking de belangen van de wedstrijd.</i>
3.1.1.11	Neemt maatregelen voor de start van de wedstrijd.	<i>Selecteert/controleert de wedstrijdbal. Laat de beide coaches, minimaal 10 minuten voor aanvang, de startende spelers aangeven en bevestigen.</i>
3.1.1.12	Controleert uitrusting sporters	<i>Controleert de spelers op het dragen van sieraden en correcte beschermstukken.</i>

3.1.2 Past de spelregels toe			
3.1.2.1	Start wedstrijd volgens de regels		<i>Start met 5 spelers van beide teams. Voert de sprongbal uit volgens de spelregels. Geeft tijd-in-signaal. Neemt positie in volgens arbitragetechniek.</i>
3.1.2.2	Past de spelregels toe	X	<i>Laat de wedstrijd doorgaan waar mogelijk, en grijpt in volgens de basisspelregels, indien nodig.</i>
3.1.2.3	Onderbreekt de wedstrijd bij overtredingen	X	<i>Fluit helder/luid bij overtredingen of fouten of andere situaties die daar om vragen. Toont met juiste spelhervattingen aan de correcte strafuitvoer bij de desbetreffende fout of overtreding te weten.</i>
3.1.2.4	Verduidelijkt beslissingen met signalen	X	Past de correcte signalen toe.
3.1.2.5	Kent scores toe en laat gegevens noteren		<i>Laat tafel-official de scores, straffen en overige administratie aantekenen op score-formulier, door middel van het tonen van de juiste signalen.</i>
3.1.2.6	Straft bij wangedrag en onregelmatigheden	X	Geeft op de juiste momenten U,T en D-fouten.
3.1.2.7	Handelt volgens de reglementen		<i>Laat wedstrijd op tijd beginnen en weet hoe te handelen als dit niet het geval is.</i>
3.1.3 Begeleidt wedstrijden			
3.1.3.1	Kiest positie die waarneming optimaal mogelijk maakt	X	Beweegt op juiste wijze als leidende en volgende scheidsrechter.
3.1.3.2	Handelt als veiligheid in het geding komt		<i>Onderbreekt de wedstrijd bij een 2e bal in het veld, natte speelvloer en andere incidenten. Geeft opdracht tot het laten drogen van natte plekken op de vloer.</i>
3.1.3.3	Neemt maatregelen in geval van blessures/ongevallen		<i>Legt de wedstrijd stil als een speler aan het hoofd gewond is, of zwaar letsel heeft en laat de bloedende speler behandelen/vervangen, Legt spel stil op het moment dat speler een potentieel risico voor andere spelers vormt.</i>
3.1.3.4	Neemt sportbevorderende maatregelen		<i>Laat procedures van wisselen en time-outs goed en snel uitvoeren. Waarschuwt spelers bij vangen/wegtikken bal na scores.</i>
3.1.3.5	Communiqueert door middel van signalen		<i>Geeft signalen van wissels en time-outs.</i>
3.1.3.6	Houdt controle over de wedstrijd	X	De scheidsrechter handelt preventief en communiceert op correcte wijze met spelers/coaches/ juryleden.
3.1.3.7	Grijpt op de juiste momenten in	X	Fluit situaties af en bestraft spelers en coaches om de wedstrijd in de hand te houden.
3.1.4 Gaat om met de coaches en sporters.			
3.1.4.1	Verplaatst zich in de belevingswereld van de sporters	X	Heeft een enthousiaste en betrokken uitstraling en helpt spelers het spel snel te laten hervatten.

3.1.4.2	Vertoont voorbeeldgedrag		<i>Is objectief en heeft een actieve houding. Toont correct gedrag en blijft rustig. Is zich bewust van zijn voorbeeldrol naar anderen.</i>
3.1.4.3	Gaat correct om met alle betrokkenen	X	Communiqueert respectvol met spelers en coaches om een positieve sportomgeving te realiseren. Is netjes in de uitleg, geeft correcte antwoorden, schreeuwt niet en is beleefd naar de deelnemers.
3.1.4.4	Legt desgewenst op geschikt moment de beoordeling/beslissing uit		<i>Kan indien, als het spel stil ligt, een korte toelichting op zijn/haar beslissing geven als deze niet duidelijk is. De spelonderbreking dient kort te duren</i>
3.1.4.5	Stimuleert respectvolle omgang	X	Spreekt spelers en begeleiders aan op ongewenst gedrag. Geeft consequenties aan van niet vertonen van gewenst gedrag. Neemt maatregelen bij ongewenst gedrag publiek: schakelt aanvoerder/coach in.
3.1.4.6	Is na afloop benaderbaar voor spelers en coaches		<i>Geeft spelers en coaches een hand, dankt hen voor de wedstrijd. Is beschikbaar indien coaches/spelers op een correcte manier na afloop een vraag om toelichting hebben.</i>
3.1.4.7	Houdt gepaste afstand		<i>Is niet te amicaal met spelers, coaches of publiek; staat boven de partijen</i>
3.1.4.8	Onthoudt zich van adviezen aan sporters		<i>Geeft geen advies of commentaar over technische of tactische aspecten.</i>
3.1.5 Werkt samen met collega scheidsrechters.			
3.1.5.1	Houdt zich aan gemaakte afspraken met collega scheidsrechter	X	Maakt voorafgaand aan de wedstrijd afspraken met collega scheidsrechter en stemt het houden aan deze afspraken met collega af.
3.1.5.2	Vraagt feedback en advies aan collega		<i>Houdt eventueel een wedstrijdnabespreking met collega's, is in staat om wedstrijdbeelden van eigen wedstrijden te bekijken, is aanwezig op andere bijeenkomsten voor de eigen ontwikkeling en vraagt positieve feedback die motiverend werkt.</i>
3.1.5.3	Valt collega scheidsrechter nooit af		<i>Steunt collega voor, tijdens en na de wedstrijd.</i>
3.1.5.4	Overlegt op effectieve wijze met collega-scheidsrechter		<i>Overlegt in time-outs en pauzes met collega-scheidsrechter en communiceert (non)verbaal tijdens de wedstrijd.</i>
3.1.5.5	Ondersteunt collega indien en waar nodig	X	Helpt collega wanneer deze hulp nodig heeft, bijvoorbeeld bij het niet goed kunnen beoordelen van een situatie.
3.1.5.6	Evalueert samen met collega	X	Houdt een post-game bespreking met collega en bespreekt hierin verbeterpunten voor beide scheidsrechters en eventueel specifieke situaties.
3.1.6 Handelt formaliteiten af			
3.1.6.1	Controleert of formulier juist is ingevuld		<i>Controleert na afloop van de wedstrijd de telling op het scoreformulier, de vermelding van het winnende team en de eindstand.</i>

3.1.6.2	Plaatst handtekening onder volledig ingevuld formulier		<i>Ondertekent scoreformulier na afloop.</i>
3.1.6.3	Vermeldt definitieve verwijdering		<i>Controleert of D-fout duidelijk is aangegeven.</i>
3.1.6.4	Leverd zo nodig aanvullende verklaring		<i>Bij diskwalificatie van speler en/of coach stuurt de scheidsrechter conform de richtlijnen het formulier in dat hoort bij de diskwalificatie.</i>
3.1.6.5	Rapporteert wangedrag		<i>Stuurt, indien van toepassing, verklaring in naar bevoegde instantie, wanneer er ander ongewenst gedrag plaatsvindt dat niet in lijn is met een veilig sportklimaat.</i>
3.1.6.6	Onderhoudt contact met aanstellende instantie		<i>Houdt zich op de hoogte van aanstellingen via email, digitale informatie en/of telefoon.</i>

Kerntaak 3.3 Begeleiden van officials		Toelichting
3.3.1 Begeleidt officials (in opleiding)		
3.3.1.1	Kiest geschikte waarnemingspositie	<i>Neemt een positie in van waaruit het handelen van de scheidsrechter optimaal beoordeeld kan worden.</i>
3.3.1.2	Registreert de observatie van de hele wedstrijd aan de hand van criteria	<i>Observeert het handelen van de scheidsrechter en noteert wat is waargenomen aan de hand van vooraf opgestelde criteria.</i>
3.3.1.3	Evalueert samen met de scheidsrechter de wedstrijd en zijn handelen	<i>Bespreekt aan de hand van de observatie met de scheidsrechter op positieve wijze hoe de wedstrijd is verlopen, hoe de scheidsrechter daarbinnen heeft gefunctioneerd.</i>
3.3.1.4	Verifieert waarneming door het stellen van vragen	<i>Bespreekt met de scheidsrechter of hetgeen is geobserveerd, overeenkomt met de ervaring van de scheidsrechter.</i>
3.3.1.5	Stimuleert zelfreflectie van de scheidsrechter door het stellen van vragen	<i>Zoekt dialoog; voorkomt geven van alleen aanwijzingen.</i>
3.3.1.6	Geeft feedback op grond van waargenomen gedrag	<i>Geeft, aan de hand van de observaties, inzicht in het handelen op hoofdlijnen van de scheidsrechter en verduidelijkt dit met voorbeelden.</i>
3.3.1.7	Geeft adviezen ter verbetering	<i>Geeft scheidsrechter leer- en verbeterpunten mee naar de volgende wedstrijden.</i>